

مجلس شورای اسلامی ایران
Islamic Consultative Assembly

دستور جلسه کارگروه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

۱۳۹۶/۰۵/۱۵
موضوع: اعتراض به
لغو اعتبارات دولتی
- قیداً تصحیحاً در
نهایت و فعال‌تر
تردد می‌شود

دستور جلسه ۱: بررسی مراتب اعتراض به حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶ و عدم امکان معامله این اوراق در بورس و فرابورس

اسناد خزانه، اوراق بهادار بانام یا بی‌نامی است که خزانه‌داری کل با بهای اسمی معین و بدون کوپن سود با سررسیدهای حداکثر تا سه سال منتشر کرده و در قبال بدهی‌های مسجل بخش دولتی و با توافق بستانکاران در اختیار آنها قرار می‌دهد. این اسناد ایزاری مالی است که مبتنی بر بدهی دولت به نظام بانکی، ذی‌نفعان و تامین‌کنندگان منابع بوده و به وسیله خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر می‌شود. بند هـ تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶ چنین اشعار می‌دارد:

"دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید تا سه سال به صورت بی‌نام و یا بانام، صادر کند و به منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد ریال به طلبکاران واگذار کند. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب شده و با اعضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است.

بازپرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فصل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید.

و براساس بند ز تبصره ۵، به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور، به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می‌باشد. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور می‌باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است."

لیکن پرداخت مطالبات پیمانکاران از طریق اوراق اسناد خزانه اسلامی مشکلاتی را به شرح ذیل برای فعالان حوزه صنعت احداث ایجاد نموده است:

۱. موضوع "بررسی مراتب اعتراض نسبت به بازه زمانی حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۵" در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۶ در جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مطرح و در نهایت مقرر گردید "وزارت امور اقتصادی و دارایی کارگروهی با حضور نمایندگان اتاق ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار و نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تشکیل دهد تا جهت حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵) قانون بودجه ۹۵ مبنی بر حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی تا زمان سررسید ارائه راهکار نماید."

دستور جلسه کارگروه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

جلساتی در تاریخ های ۱۳۹۵/۱۰/۲۹ و ۱۳۹۵/۱۰/۲۹ برگزار گردید و در نهایت کمیته فقهی، نظر مثبت خود را مبنی بر عدم اشکال شرعی حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی تا تاریخ سررسید توسط دولت به صورت کتبی به دبیرخانه شورا ابلاغ نمود.

در ادامه آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶ در تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ به تصویب هیأت وزیران رسید. اگرچه در تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه، بازه زمانی محاسبه حفظ قدرت خرید تا تاریخ سررسید اسناد خزانه اصلاح گشت، لیکن در بند ب ماده ۱، حفظ قدرت خرید که تا قبل از این به میزان ۱۵٪ تا زمان انتشار اسناد بود، معادل مبلغی حداکثر تا ۸٪ شد که به ازای هر سال تاخیر در پرداخت طلب پیمانکاران تا زمان سررسید اسناد خزانه اسلامی به مبلغ بدهی معجل اضافه می شود. لذا تدوین آیین نامه جدید برای اوراق اسناد خزانه، تغییرات مورد نظر فعالان بخش خصوصی را ایجاد نموده است.

۲. با توجه به حجم بالای اوراق بدهی و اعتقاد بعضی از فعالان بازار به تاثیر منفی انتشار اوراق بدهی بر ارزش معاملات، سازمان بورس از پذیرش این اوراق در بازار ممانعت کرده است. این امر سبب می شود تا ریسک نقدشوندگی این اوراق را افزایش یابد، زیرا یکی از اهداف پذیرش اسناد خزانه اسلامی در فرابورس (بازار ثانویه)، کاهش ریسک نقدشوندگی برای دارندگان این اوراق بوده است. همچنین سبب شده است تا معامله این اوراق از طریق غیر رسمی و واسطه گری صورت پذیرد و نرخ تنزیل بیشتری به دارندگان این اوراق تحمیل گردد.

لازم به ذکر است که اسناد خزانه اسلامی با نماد سخاب ۱ تا ۷ از این نوع اوراق است که دارندگان پس از یافتن مشتری و پرداخت مبلغی حدود ۵ درصد ارزش آن به عنوان حق العمل، به شعب منتخب بانک ملی مراجعه کرده و اوراق را انتقال می دهد. معمولاً فروشنده اوراق (پیمانکاران) به سبب نیاز به نقدینگی با کسر بیش از ۳۰ درصد از مبلغ اسمی به فروش اوراق اقدام می نمایند.

لذا فعالان بخش خصوصی درخواست نموده اند تا نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی اصلاح گردد و جهت حذف واسطه گری و یافتن مستقیم خریدار، معامله این اوراق مجدداً در بورس مورد پذیرش قرار گیرد.

شماره گشت گوی دولت و اقتصاد
Public Private Exchange

دستور جلسه کارگروه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

لیکن پرداخت مطالبات پیمانکاران از طریق اوراق مشارکت مشکلاتی را به شرح ذیل برای فعالان حوزه صنعت احداث ایجاد نموده است:

۱. پرداخت معوقات پیمانکاران از طریق اوراق مشارکت ۴ ساله با نرخ های کمتر از بهره بانکی خسارت زیادی را به پیمانکاران وارد نموده است.
۲. این اوراق دست کم با ۳۰ درصد تنزیل قابلیت نقدشوندگی دارند که این امر برای نقد کردن آن ها، یکی از مضرات پرداخت اوراق به پیمانکاران است.
۳. اوراق مشارکت ۴ ساله بانگ مسکن با نرخ ۱۵ درصد و پرداخت سود ۶ ماهه به پیمانکاران داده می شود که عدم امکان فروش آن ها در بازار رسمی و عدم قبول وزارت دارایی به هزینه های مترتب بر آن ها در بازار آزاد به عنوان هزینه قابل قبول شرکت، برای شرکت های پیمانکاری ضرر به دنبال داشته است. به عبارت دیگر عدم وجود فرآیند فروش اوراق مشارکت طرح های عمرانی دولت (با هدف تسویه بدهی طلبکاران غیردولتی) در بازار رسمی (عرضه این اوراق در فرابورس) برای پیمانکاران مشکلاتی را ایجاد می نماید و این امر سبب می گردد تا این اوراق از طریق غیر رسمی و واسطه گری صورت پذیرد و نرخ تنزیل بیشتری را به دارندگان این اوراق تحمیل نماید.

با توجه به مراتب فوق فعالین صنعت درخواست نموده اند که برای جلوگیری از اضرار پیمانکاران، اوراق مشارکت با حفظ ارزش به پیمانکاران پرداخت گردد و فرآیند فروش اوراق مشارکت طرح های عمرانی دولت (با هدف تسویه بدهی طلبکاران غیردولتی) در بازار رسمی (عرضه این اوراق در فرابورس) برای پیمانکاران ایجاد شود.